

Bibels karismatiska ämbeten. Felaktig undervisning i Nådegåvor 2017-01-22.

Undervisningen är utlagd på Youtube varför den kan höras av alla <https://www.youtube.com/watch?v=zkwvIHR1fME> . Den är relevant därför att den ger en bild av det vacklande fundament som blir grunden i många nykristnas liv. Det uttalade syftet med denna Youtube-undervisning är att betona den Helige Andes plats i församlingens liv och att det finns specifika gåvor som Jesus mätt ut och ger sin församling. Kvällsundervisningen, ca 1 timme, fokuserar på ledarskapet. Jag vill bemöta den undervisningen utifrån bibellärarens egna anspråk: att Bibeln, Guds Ord, räcker. Frågan är i vilket sammanhang den läses.

Undervisningspasset kulminerar med att ett citat av biskop Ignatius av Antiokia (martyr 110) konfronteras, såsom något främmande gentemot vad Bibeln lär (bl.a. ur brevet till Efesierna – om samstämmigheten med biskopen i tron, en kör i Kristus genom biskopen). Ignatius undervisning beskylls för att centrera ledarskap i en person: Ty när ni underordnar er biskopen som under Kristus lever ni inte på människosätt. Förrätta inte något utan biskopen, utan underordna er presbyteriet som Jesu Kristi apostlar. Biskopen – Faderns avbild. Utan dessa – ingen kyrka. Ignatius av Antiokia skulle förvridit något väldigt snabbt, att undervisningen skulle bygga på något som inte syns i de apostoliska skrifterna. De närvarande uppmanades att inte 'huka alltför mycket' för att Ignatius synsätt skulle vara det ursprungliga. Tanken är istället att Kristus är grunden men med frihet att bygga på ett fungerande sätt (att biskopar inte är något avgörande).

Jag vill föra fram att det är denne bibellärare som drar undan grunden för det som Ignatius av Antiokia säger. Jag vill visa att biskopsämbetet i djupaste mening är bibliskt, gestaltat med olika nyanser. Första århundradet var en brytningstid med dåtida *pingstliknande* (?) grupper som just menade att de hade fångat Andens anspråk till skillnad från dem som följde den apostoliska linjen. Gnosticism är ett begrepp som sammanfattar det som biskop Ignatius konfronterade. Den Helige Ande ges i och genom kyrkan som bekänner Gud uppenbarad i Kristi kropp, det var Andes stora verk i NT. Ett faktum är att också Pingströrelser utanför Sverige använder såväl begreppen biskop som diakon (diakonämbetet är en egen sak, se Apg. 6). Frågan hur biskopar relateras och hur deras lära prövas är svårare.

En sökning på nätet efter pingströrelse-biskopar ger ett svar som liknar det som här följer även om den bibliska förankringen kan göras tydligare. <https://classroom.synonym.com/what-is-the-role-of-a-bishop-in-the-pentecostal-church-12087622.html>

Undervisningen om Nådegåvor 2017-01-22 har som en huvudpunkt att församlingens ledarskap har två rotsystem, dels ett av människor och samtiden format och dels ett av den Helige Ande givet den enskilde. Bibelläraren menar att Ignatius av Antiokia gjort det mänskligt präglade till något exklusivt bibliskt nödvändigt för kristen gemenskap. Skulle Ignatius ha rätt har bibelläraren fel. Ett avgörande begrepp i undervisningen är begreppet äldste, ett begrepp som får sin prägling redan i Egypten (1 Mos 50:7). Israel adresseras senare som ordnade eller organiserade med äldste. I Nya Testamentet får Pauli tal till de äldste i Miletos stor betydelse (Apg 20:17ff.) där Paulus samlat de äldste från Efesos. Huvudtanken är att begreppen som används inte är bestämda uppdrag utan som regel omtalas i plural. Dessförinnan har synagogans betydelse och föreståndaren som gudstjänstledaren lyfts fram, ända sedan judarnas exiltid.

Den gammaltestamentliga prästtjänsten hålls däremot för gudomligt given. Denna prästtjänst anses inte ha betydelse för församlingens ordning utan istället gäller äldste-begreppet ihop med föreståndarbegreppet. 1 Timoteusbrevet kapitel 3 erkänns dock ge kriterier för äldste (grundtexten talar om motsvarande biskop såväl som diakon) som specifik funktion. Flexibiliteten skulle enligt bibelläraren vara betydligt större i NT än GT genom den Helige Andes roll, att det har att göra med världsmissionen. Andra kulturer förutsätter flexibilitet med argument från att Paulus inte står under lagen. NT har mer av principer. Nattvarden tas som exemplet. Uppmaningen till nattvard är tydlig. Förutsättningen är bröd och vin. Om det hade varit GT-bestämt hade allt varit detaljreglerat. Praxisfrågan lämnas istället öppen (trots Paulus

noga anvisningar i 1 Kor). Så även med ledarskapen. Bibelläraren föredrar Montesquieus maktfördelninglära (www.filosofer.se/montesquieu.html) konkretiserad i Amerikas konstitution.

Undervisningen lyfter förvisso fram viktiga erfarenheter och insikter, NT är inte ett uppslagsverk för hur en församling i detalj ska ordnas, men jag menar att man ändå missar själva grunden i NT:s sändning.

Till skillnad från organiserandet i stammar från äldsta tid, något som var naturligt givet i sönerns relation till sin far, så kallar och sänder Kristus de nya tolv på ett sätt som inte gjorts tidigare. Jesu sändning av de tolv blir kännetecknet på kyrkans sändning i världen. Begreppet apostolisk betyder sändning. Det är inget naturligt. Tvärtom så förbinds detta på Pingstdagen med vad som hände vid Sinai när lagen bekräftas genom brännoffret som tänds av Gud själv. På samma sätt när Salomo tempel invigs. Apostlarnas sändning formar ett nytt Gudsfolk med ett nytt gudomligt anspråk. Det är mycket tydligt att Andens sändning på Pingstdagen knyts direkt till apostlarna mitt i folket, liksom att det är apostlarna som särskilt kallats samman när nattvarden invigs. När apostlarna går ut kommer man förr eller senare fram till stadens synagoga. Paulus är skolexemplet. I synagogan har man förvisso redan en ledare, ett 'huvud', en föreståndare eller äldste. Hur den ledaren förhåller sig till apostlarna och deras lärjungar blir avgörande för om där blir en kristen församling eller inte. Mönstret och anvisningarna hade Jesus undervisat om på förhand. Apostlarna tillsatte äldste i församlingarna enligt uppmaningen i Titusbrevet 1:5. Mönstret är enkelt och tydligt, tydligast i Apg. 14:23. Där syns också det syfte som Ignatius av Antiochia lyfter fram: äldste 'insätts', det kan likväl betyda att föreståndaren eller andra befästes och att gemenskapen som sådan - med dessa - överlämnas åt den Herre som de kommit till tro på. Auktoriteten för insättandet ligger hos apostlarna, de insatta äldste fungerar i deras ställe.

Hebreerbrevet (3:1) är samtidigt solklart och komplext då det förkunnar att Jesus är aposteln och översteprästen nummer ett. Andens första gärning i NT är att koncipiera Kristi kropp som Guds utsände apostel till världen. Och ärendet är ytterst offergärningen – försoningens rike och kraft. Det är Kristus som förverkligar Guds gärning och Andens prioritet är att vittna för Kristus. På samma sätt som det är rätt att kalla Kristus aposteln så är han också herden. Den helige Ande kallar – till Kristus, och sammanför – i Kristus. Nya testamentet gör en inte oviktig distinktion mellan det grekiska ordet för äldste och tillsynsman. Det är tillsynsmännen som fullföljer apostlauppgiften att bekräfta men också att överse. Det grekiska ordet för tillsynsman bygger på tanken om att "se", utöva tillsyn. Man kan alltså tänka sig att församlingen ber fram pastors(herde)kandidat (det är detta som prästkandidat får visa "intresse" för) men för att få Andens bekräftelse behöver man be om biskops bekräftelse och tillsyn. Om vi inte har biskopar spricker kyrkans kropp upp.

Paulus tal i Apg. 20:17-35 - där benämningarna påstås kunna appliceras som det passar församlingarna – är ett av de avgörande talen när det gäller att få en bild av hur vi ska förstå relationen mellan aposteln, biskoparna och herdarna (Folkbibeln översätter 'ledare' för begreppet tillsynsmän [=biskopar] då Bibel2000 formulerar 'som den heliga anden satt er att ha uppsikt över'). Det är Anden som har gjort och verkar dessa sändebud. Anledningen till att begreppet herde lyfts in i talet handlar inte om att visa på mångfald i begrepps användningen utan det hot som församlingen står inför, att det finns rovlystna vargar som inte ska skona hjorden. Den kampen ställs varje biskop och präst inför. I den kampen får ingen lämnas därhän, varje får räknas, efter vår Herres eget exempel.

När Ignatius av Antiokia prisar församlingens samstämmighet med sin biskop ligger det helt i linje med Pauli tal till de äldste i Miletos. Den som försöker dra undan den kopplingen ska ifrågasättas. Det är Apostlagärningarnas budskap.

Jonas Nilsson

Keep watch over yourselves and the flock, of which the Holy Spirit has made you overseers, to shepherd the church of God that he obtained with the blood of his own Son (NSRV Acts 20:28)